

Historia i kultura Śląska - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia i kultura Śląska
Kod przedmiotu	09.0-WH-FGP-MKŚ-Ć-S14_genELBYM
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Filologia / Filologia germańska
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2018/2019

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	niemiecki
Sylabus opracował	• dr Wolfgang Brylla

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Kilka lat temu w artykule, który ukazał się w „Welt”, Śląsk został nazwany „najpiękniejszym mostem między Niemcami a Polską”. Śląsk był i jest fenomenem nie tylko ze względu na położenie geograficzne, ale przede wszystkim ze względu na kulturę. Region Śląska jest multi-regionem, w którym ząbają się różne tradycje, różne kultury, różne perspektywy historyczne. Śląsk był/jest i niemiecki, i polski, i czeski. Na Śląsku mówi(ło) się po niemiecku, po polsku, w dialekcie (dolno)śląskim czy w tzw. wasserpolnisch. Przez Śląsk przebiegały szlaki handlowe, prowincja wraz z niemieckim osadnictwem prężnie się rozwijała, Wrocław stał się centrum nauki, sztuki oraz kultury. O Śląsk toczono wojny, przez Śląsk maszerowały armie zaciężne, na Śląsku wybuchały powstania.

Celem zajęć jest przyjrzenie się bogatej historii śląskiej ziemi - Górnego Śląska, Dolnego Śląska, Opolszczyzny, Śląska Cieszyńskiego – jej kulturze, którą tworzyli tak wybitne postaci jak chociażby Gryphius, Holtei, Eichendorff, Willmann, Menzel, Hauptmann czy Böhme, oraz śląskiej tradycji.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

Główna tematyka zajęć oscylować będzie wokół historii oraz kultury Śląska – poczynając od XIII wieku m.in. przez niemieckie osadnictwo, spory i podziały terytorialne, czasy Reformacji i Kontrreformacji, baroku, wojnę 30-letnią, wojny śląskie między pruskimi Hohenzollernami a austriackimi Habsburgami, masowe uprzemysłowienie w XIX wieku, powstania śląskie, „spolszczenie” Śląska po 1945 roku i wysiedlenia aż po dzień dzisiejszy. Z zakresu życia kulturalnego naświetlony zostanie bogaty kulturowy rozwój Śląska zarówno w obszarze literatury czy sztuki, ale również nauki, teologii, mistyki i filozofii.

Metody kształcenia

wykład, praca grupowa, praca z tekstami, projekt (referat/prezentacja), burza mózgów, dyskusja

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student posiada umiejętność przygotowania wyczerpujących wystąpień ustnych na tematy dotyczące zagadnień szczegółowych wybranej specjalizacji dyplomowej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu	• KN1_U10	• referat • wypowiedź pisemna • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Ćwiczenia
Student ma świadomość związków filologii z dyscyplinami naukowymi ją wspomagającymi (takimi jak historia, filozofia i inne wybrane) niezbędnymi do poszerzania wiedzy	• KN1_W06	• bieżąca kontrola na zajęciach • odpowiedź ustna • sprawdzian	• Ćwiczenia
Student ma umiejętność logicznej rzeczowej argumentacji, z uwzględnieniem różnych poglądów i punktów widzenia, a także formułowania wniosków i samodzielnych sądów w języku polskim, języku niemieckim oraz innym nowożytnym języku obcym	• KN1_U07	• dyskusja • odpowiedź ustna • zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	• Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych w zakresie wybranej specjalizacji w języku polskim, języku niemieckim oraz innym nowożytnym języku obcym	• KN1_U08	• bieżąca kontrola na zajęciach • odpowiedź ustna • wypowiedź pisemna	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

aktywność na zajęciach, zaliczenie form sprawdzenia wiedzy (test kontrolny, kolokwium semestralne), projekt

Literatura podstawowa

1. W. Irgang, W. Bein, H. Neubach: Schlesien. Geschichte, Kultur und Wirtschaft. Köln 1995.
2. J. Bahlcke: Schlesien und die Schlesier. München 1996.
3. N. Conrads: Schlesien in der Frühmoderne. Zur politischen und geistigen Kultur eines Habsburgischen Landes. Köln 2009.
4. K. Garber (red.): Kulturgeschichte Schlesiens in der Frühen Neuzeit (Bd. 1). Tübingen 2005.
5. J. Harasimowicz: Schwärmergeist und Freiheitsdenken. Beiträge zur Kunst- und Kulturgeschichte Schlesiens in der Frühen Neuzeit. Köln 2010.
6. W. Engel, N. Honsza (red.): Kulturraum Schlesien. Ein europäisches Phänomen. Wrocław 2001.
7. K. Ullmann (red.): Schlesien-Lexikon. Mannheim 1980.

Literatura uzupełniająca

1. P. Chmiel, Z. Wąsik (red.): Schlesien in der germanistischen Forschung und Lehre. Wrocław 2010.
2. Z. Kłodnicki (red.): Śląsk, Schlesien, Slezsko. Przenikanie kultur. Wrocław 2000.
3. M. Hałub, A. Mańko-Matysiak (red.): Śląska republika uczonych (tom 1 oraz tom 2). Wrocław 2004 oraz 2006.
4. M. Goliński (red.): Dolny Śląsk. Monografia historyczna. Wrocław 2006.
5. Materiały własne.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Piotr Krycki (ostatnia modyfikacja: 29-05-2019 21:24)

Wygenerowano automatycznie z systemu SyllabUZ